

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Universalism și naționalism

de Dr. Lucian Borcia.

(Fine.)

Expunerile acestea fugitive nu au pretenția de a fi altceva decât indicații, că pe câte tărâmuri se dă și astăzi, și poate se va da totdeauna, lupta între individualism și anti-individualism, între naționalism și anti-naționalism, (internaționalism e numai o altă numire pentru același lucru), între libertate și sclăvie. Nu e aci locul să mă ocup mai pe larg de ele.

Dar nu voesc să creadă cineva, că sânt un pesimist, care toate le vede în culori întunecate. Rar s'a mișcat atât de puternic ca în zilele noastre conștiința de rasă, sentimentul național și apărarea îndărătnică a personalității. Prin popoare trece o dispoziție sufletească, care amintește strigătul înăbușit al vânatului luat la goană, când nobilul animal deodată se oprește în fugă și se întoarce hotărât să lupte pentru viața sa. Și aci hotărârea însemnează biruință. Căci marea putere de atracție a tot ce e universal, zace în slăbiciunea omenească.

Bărbatul plin de putere și energie știe să reziste, să se întoarcă și să-și caute nemărginirea în sufletul propriu, în familia sa și în poporul său, — o nemărginire, pe care nu o ar da în schimb nici pentru lumea întreagă cu nenumăratele stele. Goethe, dela care am împrumutat firul conducător al acestui capitol, a exprimat alt undeva frumos cum nemărginirea și absolutul în înțeles catolic corespunde unui suflet greoiu:

Im Grenzenlosen sich zu finden,
Wird kein der Einzelne verschwinden;
Da löst sich aller Überdruß,
Statt heissem Wünschen, wilden Wollen,
Statt lästigem Fordern, strengem Sollen,
Sich anzugeben ist Genuss.

Ceea-ce putem noi învăța dela germanii din veacurile trecute, alături atâtor națiuni, e că există

o plăcere mult mai mare decât abandonarea proprie: plăcerea de a se afirma! Politică națională conștientă, mișcare economică, știință, artă ori nu exista atunci de loc, ori de abia da semne de viață. Dar cele dintâi raze de soare pe care le zărim prin secolul XIII, pulsația vie pe toate terenurile, puterea creatoare și cerințele îndărătnice după libertate individuală, toate acestea nu erau căzute din cer, ci răsărite din sămânța semănată cu mult înainte în veacuri fără de lumină. Voința selbatică a arat pământul, dorul fierbinte a îngrijit mugurii. Cultura noastră de azi e rodul muncii, al durerii și al credinței, nu al credinței clericale, dar al credinței religioase. Când deschidem pătrunși de pietate cronicile înaintașilor noștri, cari ne dau așa puține știri și totuși ne spun atât de mult, nimic nu ne surprinde în așa măsură ca simțul de datorie necrezut de dezvoltat. Pentru cea mai rea cauză, ca și pentru cea mai bună își jertfesc viața fără întrebare. Incepând cu Carol cel mare, care după munca grea de zi și noapte noaptea încercând să învețe meșteșugul greu al scrisului, și până la acel admirabil faur, care se împotriva să bată în fiare pe dușmanul Romei, pretutindeni simțul sever de datorință „das strenge Sollen” al lui Goethe. Au știut oare oamenii aceștia ce voesc? Nu cred. Dar au știut ce nu voesc, și aceasta e începutul oricărei înțelepciuni practice. Așa de pildă s'a pierdut Carol cel mare, în ceea ce voia, adeseori în iluzii și a făcut multe greșeli ireparabile; de căteori însă era vorba de ceace nu voia, nimerea totdeauna adevărul: să nu permită înflința papei, să nu dea nobilimei privilegii etc. etc. În ceea ce voia, era de obicei universalist și absolutist, în ceea ce nu voia s'a dovedit de adevărat german.

Astfel vedem că și în stat, ca în toate lucrurile omenești, sunt

înainte de toate hotărâtoare însușirile fundamentale ale felului de gândire, ale caracterului (Gesinnung), iar nu acele ale cunoașterii, ale intelectului. Caracterul dă directiva, el ne îndrumă spre țintă, chiar și dacă aceasta rămâne vreme îndelungată nevăzută.

Lupta în stat a fost mai presus de toate o luptă între două direcții, între doi cârmaci. Când unul dintre ei a pus bine și pentru totdeauna mâna sa pe cârmă, a devenit firesc și inevitabil ca evoluția să ia direcția spre libertate tot mai mare, spre naționalism și individualism tot mai pronunțat; tot așa inevitabilă ca evoluția inversă spre libertate tot mai mică a cesarismului și papismului.

Nimic nu e absolut pe pământ, și libertatea precum și negațiunea ei au numai înseamnărea alor două direcții, și nici individului nici poporului nu e dat să stea singur pentru sine și să fie în ori-ce privință independent; doar aparțin unui întreg, în care fiecare parte constitutivă sprijinește pe celelalte și e însăși sprijinită prin ele. Dar în preșeara acelui 15 Iunie 1215, când magna charta a văzut lumina zilei — din voința selbatică a bărbatilor de atunci într-o singură zi compusă, desbătută și iscălită — atunci s'a decis pentru întreaga Europa direcția. Nu-i vorbă, reprezentantul universalismului s'a grăbit să declare legea de nulă și neavenită și să excomunică pe toți autorii ei fără deosebire; dar mâna lor ținea strânsă cârma; imperiul roman a trebuit să se scufunde, pe când popoarele libere se pregăteau să ia lumea în stăpânire.

Încă un proiect de lege. Afară de proiectul de lege despre regularea dotațiilor preoților prin acordarea de cvinevale, domnul ministrul de culte și instrucțiune publică, *Iankovich Bela*, a mai înaintat dietei, în ședința din 26 Mai n. și un proiect de lege despre modificarea legii dela 1909, referitoare la învățământul popular gratuit.

În înțelesul acestei legi, elevii cari termină clasa a VI-a elementară, primesc un certificat, care după noua lege electorală le dă drept de vot la alegerile pentru dieta țării, dacă plătesc o dare anuală de cel puțin două coroane. În noul proiect de lege se cuprinde acum dispoziția, că acest certificat nu-l poate da învățătorul, ori directorul școlar, ci un comisar, care va fi numit din partea guvernului, ca organ al său, și care are să fie de față la examen. Ce rost mai poate avea și o astfel de dispoziție?

Sârbii și Bulgarii. Lumea politică așteaptă cu mare interes rezultatul convorbirilor pe cari le-au avut Luni ministrii preșidenți ai Sârbiei și Bulgariei, *Pasici* și *Geșov*, în orașul Zaribrod, unde și-au dat întâlnire. Se crede, că în urma presiunii pe care o fac asupra amândurora puterile mari europene, vor fi căutat se ajungă la înțelegere și se evite războiul, păgubitor în urmările sale și pentru Sârbi și pentru Bulgari.

Un spion. Colonelul din armata austro-ungară *Alfred Redl*, șef al statului major la corpul VIII de armată din Praga, a sevărit crima cea mai mare pe care o poate săvârși un militar: a făcut Rusiei servicii de spion, și în momentele de cea mai primejdioasă încordare între monarhia noastră și Rusia, în pragul războiului, pe care numai înțelepciunea monarhului nostru l'a împiedecat, a tradat Rusiei toate secretele militare ale monarhiei noastre: planurile de mobilizare și în modul cel mai amănunțit starea puterii armate a monarhiei. Dacă nu ne ferea bunul Dumnezeu de război și trebuia să-l purtăm cu Rusia, mergeam la un dezastru sigur. Chemat de urgență la Viena, i s'a arătat colonelului Redl doveziile despre mișeleștiile sale făptuiri, i s'a comunicat faptul, că nu mai e colonel, pentru că e degradat din partea supremului cap al armatei și i s'a pus un revolver pe masă, cu care apoi Redl s'a împușcat. Maiestatea Sa, când a auzit despre mișeleștiile lui Redl, a ramas consternat. Baronul Bolfrass, adjutantul Maiestății Sale, care i-a făcut raport despre cele descoperite în sarcina lui Redl, a lăsat și a căzut jos când a ieșit din cabinetul Maiestății Sale. Iar după ce a venit în fire a spus următoarele: „Nici odată până acuma n'am văzut pe Maiestatea Sa într-astfel de stare”. S'a pornit o anchetă foarte severă, pentru a scoate la iveală toate faptele urite ale lui Redl și pentru a da de urma compliceilor, cari își vor primi pedeapsa meritată.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

(Fine.)

Nr. 16. *P.șcuță*. Poveste populară de *D. Dogariu*.

A fost odată un împărat bogat foarte, care pe unicul fiu l-a crescut până la 16 ani, fără carte și învățătură. La 16 ani vine la el un smeu, care se angajază a învăța pe băiat carte în scurt timp. Smeul îl răpește dela părinți, îl duce la palatul lui, unde în câteva zile prin uitatul în oglindă, îl face pe băiat să știe toate. Smeul însă nu-i mai dă drumul acasă și băiatul e silit să fugă, dar aceasta o putea face numai cu ajutorul unui cal. Pe drum se bagă găinar la un împărat, pe care îl ajută și în bătălie, iar în cele din urmă ia în căsătorie fata acestui împărat, și urmează el în tronul împărătesc.

Povestea aceasta e potrivită pentru elevii școlii de repetiție, precum și pentru adulți.

Nr. 17. lipsind, nu pot face dare de seamă.

Nr. 18. *Armeanul neguțator*. Poveste de *V. Rebreanu*. *Bunica evlavioasă*. Traducere de *I. Popescu*.

Un neguțator predă bolta sa fiului său. Într-o zi acesta pleacă la oraș, să-și cumpere cele de lipsă. În pădure găsim un cadavru de om, îl înmormăntează și așa cheltuște banii. Asemenea cheltuște și de altădată banii, cu cari scapă din mâinile tâlharilor fata împăratului și pe care o ia în căsătorie. La oraș se cunoaște cu socrul său, care respătește osteneala lui.

Pe vremea unui război apropiindu-se pe câmp de o casă singuratică, bagă în frică pe locuitorii ei. Bunica nu desperase, ci mereu le cetea nepoților rugăciune cu cuvintele: „Zid de apărare va ridica Domnul și va depărta pe vrăjmași dela acest loc”. Copiii au înțeles rugăciunea numai dimineața, când casa lor era încunjurată de zăpada, încât inamicul n'a putut străbate prin ea.

Numărul acesta în întregime e bun pentru școlari, căci desvoaltă simțământul religios-moral.

Nr. 19. *Norocul și mintea*. Poveste de *I. P. Reteganul*.

Pe un drum se întâlnește norocul cu mintea și se întreabă, care face mai mult bine în lume. Iși cearcă fiecare puterea și în cele din urmă ajunge mintea învingătoare.

Nr. 20. *Bărnușca*. Istorie populară de *S. Marian*.

Un om își trimite baiatul la moară cu un sac de grâu. Il face însă atent, ca să se

păzească de morar cu barba roșie, căci așa zise el, aceștia sunt răi la inimă și foarte primejdioși. Băiatul negăsind alt morar decât cu barba roșie, se hotărăște a măcina la moara lui. Morariul dându-i rând la măcinat îi spune: „La moara mea e obiceiul, ca fiecare, care macină, trebuie să se întreacă cu mine la povești, și care spune o minciună mai mare, același îi rămâne toată făina”. Băiatul se învoiește și morariul spune o poveste despre simburii de piper. Băiatul însă spune o poveste cu mult mai „gogonată” despre „Bărnușca”, albina din stupii tatălui său. Morariul trebuie să recunoască, că povestea băiatului e cu mult mai bună, decât a lui; rămâne deci cu buzele umflate și băiatul capătă făina toată.

Poveștile din Nr. 19 și 20 sunt potrivite numai pentru elevii de repetiție și adulți.

Nr. 21. *Doi frați și două surori*. Convorbire de *I. Dariu*.

Această convorbire descrie corpul omenească, are însă și conținut moral, asemănând ajutorul acestor frați cu ajutorul membrilor corpului omenească. Este deci folositoare școlarilor.

Nr. 22. *Picătură de apă*. Istorie populară instructivă după „Organul pedagogic”.

Se descrie cum apa mării se ridică în sus prin aburi. Se descrie formarea de rouă și brumă. Aburii se prefac în nori,

din care iarna cade neaua pe pământ, aco-perindu-l cu un vestmânt alb, primăvara cade ploaie, care dă putere plantelor; din apă se formează izvoarele și văile, din acestea râurile, pe cari umblă corabiile.

Materialul acestei istorioare e din domeniul științelor naturale, care se propun cam rar în școala noastră populară. Cetera ei e folositoare.

Nr. 23. *Movila lui Burcel*. Legendă de *Alecsandru*. *Urmările limbuziei*, de *A. Pann*.

Legenda conține o întâmplare din viața lui Ștefan cel mare, iar povestirea morală a lui A. Pann, arată cum un servitor e isgonit dela stăpân pentru că se lega cu gura de toate lucrurile. Amândouă se pot tipări în biblioteca școlară.

Nr. 24. *Ioniță*. Istorie morală de *P. Vancu*. *Fluturii*. Poezie de *N. Beldiceanu*.

În comuna Negreni era un om avut cu numele Petre Crăciun. De avere sa nu prea avea așa mare bucurie, cât de cei 2 copilași ai săi, Ioniță și Florica, pe cari prin iubirea prea mare i-a și nefericit, făcându-le prea mult în voia lor. Copiii, când ajung vârsta de școală, nu voesc să învețe și rămân amândoi proști și fără carte. Ioniță rămâne singurul moștenitor al întregii averi, dar prin patima beției o pierde toată.

Această istorioară e anume scrisă pentru a arăta urmările rele ale neștiinței de carte, precum și urmările patimei beției

Crisă ministerială.

Știri primite prin telefon.

Eri, Marți, la orele 12 din zi, a fost publicată sentința în procesul pe care l-a fost intentat domnul ministru-prezident Lukács László deputatului dietal Dézy Zoltán, pentru calomnie.

Tribunalul regesc unguresc din Budapesta a achitat pe acuzatul Dézy și a condamnat erariul la purtarea cheltuielilor de proces.

Procurorul a anunțat recurs de nulitate.

Lui Dézy și apărătorului său, deputatului Dr. Vázsonyi li s'au făcut ovațiuni.

În urma acestei sentințe neașteptate, eri, la orele 6 d. a. s'a ținut consiliu de miniștri în Budapesta, iar la orele 7 a ținut conferință partidul național al muncii, pentru a i se face comunicarea, că guvernul — a demisionat.

Din România.

Inchiderea sesiunii parlamentare. Protocolul dela Petersburg.

Sâmbătă d. a. s'a terminat și în camera română discuția, purtată în ședințe secrete, asupra protocolului semnat la Petersburg în 26 Aprilie c. cu privire la apărarea diferendului român-bulgar. Motiunea de cuprinsul următor: „Adunarea deputaților luând cunoștință de protocolul semnat la Petersburg în 26 Aprilie 1913, autorizează guvernul să pună protocolul în lucrare”, — a fost votată între aplauze, cu 127 voturi, contra 17, cari nu au primit-o. Au fost și două abțineri.

Tot Sâmbătă, la orele 10 noaptea, a ținut apoi atât camera, cât și senatul, ședință publică de noapte, în care au fost rezolvate unele chestii mai importante, apoi sesiunea parlamentară a fost închisă, cu următorul mesaj de tron, pe care la camera l-a citit domnul Tache Ionescu, ministru de interne, iar la senat domnul Ales. Marghioloman, ministru de finanțe:

„Închizând azi sesiunea corpurilor legiuitoare, sânt fericit să pot exprima toată mulțumirea mea pentru înțelepciunea și zelul cu care ați primit greaua misiune ce va încredințat-o țara.

Aleși după ce se terminase prima fază a crizei balcanice, ați fost în măsură de a cunoaște mai de aproape cugetul țarei; și încrederea cu care ați însoțit actele guvernului meu este o prețioasă dovadă, că politica urmată de guvern a fost conform cu adevăratele interese ale Regatului.

Păstrând neutralitatea, România a contribuit în mod hotărât, ca războiul din Balcani să rămână localizat, și ca restul Europei, împreună cu noi, să se bucure de binefacerile păcii. Ocotind în același timp interesele bine înțelese ale țării, am putut fi în deplin acord cu străduințele marilor puteri.

Relațiile noastre cu Bulgaria, cari în urma modificărilor radicale a tratatului dela Berlin au să primească o nouă bază și cari am fi dorit să se poată stabili prin directă înțelegere între cele două state, ne-au

adus să primim o mediațiune, al cărei rezultat a fost protocolul semnat la St. Petersburg în ziua de 26 Aprilie a. c.

Domniile Voastre, autorizând guvernul meu a primi și a executa dispozițiunile acestui protocol, ați dovedit maturitatea politică la care a ajuns țara, și sânt cu atât mai mândru de a constata, că într'un parlament, în care opoziția este așa de numeroasă, aproape unanimitatea reprezentanților națiunii a contribuit, într'un înalt patriotism, la acest însemnat rezultat.

Creditele excepțional de mari ce le-ați votat pentru armată au pus acest scut puternic al siguranței patriei pentru prezent și al legitimei ei aspirații pentru viitor în stare de a răspunde și mai bine desăvârșitei încrederi ce a avut-o totdeauna țara în ostașii ei, dovedind totodată situația înfloritoare a finanțelor statului.

Cu aceeași sârguință v'ați ocupat și de celelalte legi supuse deliberării Domniilor Voastre, și nu pot decât să vă exprim încă odată, în numele meu și al țării, cele mai adânci mulțumiri. Eu declar închisă sesiunea corpurilor legiuitoare. Carol⁴.

Ședința camerei a fost închisă la orele 11 și jumătate noaptea, iar a senatului la ora unu după miezul nopții.

Textul autentic al protocolului semnat la Petersburg din partea reprezentanților marilor puteri europene e, după introducerea obicinuită, următorul:

„I. Românii macedoneni să se bucure de autonomia școlară și ecleziastică. România să aibă dreptul de a numi episcopi, preoți și profesori pe seama acelor Români, să subvenționeze și controleze școalele și bisericile Aromânilor.

2. Orașul Silistra trebuie să fie dat României, rezolvându-se astfel principiul istoric, că România are dreptul asupra acestui oraș și astfel se repară nedreptatea săvârșită de Europa la 1878 prin tratatul dela Berlin. Noua frontieră va pleca dela Dunăre, cam la 3 km., de la periferia orașului Silistra, păstrând aceeași rază jur împrejurul orașului până la unirea cu vechea graniță. O comisiune româno-bulgară va fixa pe teren granița cea nouă în timp de trei luni, începând dela data semnării protocolului, 26 Aprilie st. v. Dacă membrii a-celor comisiuni nu vor cădea de acord, vor fi luați supra-arbitri, câte unul de fiecare mare putere.

3. Bulgaria e obligată să nu facă nici un fel de fortificații într-o zonă neutră ce va porni în jos dela noua linie de frontieră, zona aceasta întinzându-se dela Dunder la Mare. Bulgaria mai e obligată să dărâme toate fortificațiile ridicate în aceea zonă neutră, ce va fi fixată tot de o comisiune româno-bulgară. Aceeași comisiune va avea și rolul să supravegheze îndeplinirea obligației, ca fortificațiile din zona neutră să fie dărâmate. Se sânt înțelese, că România are dreptul să-și forifice granița.

4. România are să despăgubească pe Bulgarii cari în timp de șase luni, dela ocuparea Silistrei de către Români, vor declara că părăsesc orașul. Prețul terenurilor și imobilelor ce vor fi părăsite de acei Bulgari, va fi hotărât de o comisiune mixtă româno-bulgară.

Protocolul se încheie cu o mulțumire a puterilor, dată Bulgariei, pentru că a cedat spre a nu tulbura pacea Europei.

Protocolul, votat din partea corpurilor legiuitoare române, e acceptat și din par-

tea guvernului bulgar, care a comunicat deja guvernului român, că e decis se execute cu grabă cele cuprinse în acest protocol și prin urmare cere, ca guvernul român să numească fără amânare membrii comisiunii, cari împreună cu delegații Bulgariei vor avea să procedeze la delimitarea noii frontiere în jurul orașului Silistra. Guvernul român va satisface acestei cereri, iar în sesiunea parlamentară extraordinară, care va fi convocată în luna Iunie, va prezenta corpurilor legiuitoare române proiectul de lege prin care Silistra și împrejurimile ei vin anexate la România și primesc organizație administrativă românească.

Dela comitat.

Ședința ordinară din 2 Iunie.

În congregația de Lună a comitatului Sibiu s'au hotărât următoarele:

1. S'a ales pretore practicantul A. Zay — cu aclamațiune.

Prezidentul clubului român a cerut, în numele clubului, că cu considerare la populațiunea română din cercul Cisnădiei, alesul pretore, care nu știe românește, — să fie împărțit în alt cerc.

2. S'au luat dispoziții pentru construirea liniei ferate Sibiu—Rășinari.

3. Se subvenționează drumurile vicinale Sadu—Rîusadului și Marpod—Ilmbav.

4. S'a urcat paușalul pretorilor dela 600 la 1000 cor.

5. S'a întărit o pădure din Șugag pe numele bisericei gr.-ort.

6. S'a anulat concluziile reprezentanței din Bendorf referitor la cimiteriul folosit de biserica gr.-ort.

7. Nu s'a primit cererea comunelor Cristian—Gurariului ca să se aranjeze un drum vicinal în rețeaua drumurilor comitatense.

8. Nu s'a dat bisericei din Apoldul inferior lemne pentru școală cât s'a cerut.

9. S'a dat comunei Strugar să pertracheze din nou chestia contragerii unui împrumut — și chestia ajutorului de 4000 cor. pe seama școalei.

10. S'a respins recursul contra alegerii de notar în Rășinari.

11. S'a urcat taxa de sătean în Tălmaci dela 300 la 1000 coroane și în Orlat dela 200 la 500 coroane.

12. S'a dat orașului Sibiu concesiune să facă un cinematograf stabil în târgul lemnelor.

13. S'a votat statutul pentru taxele medicilor.

14. S'au înființat mai multe posturi de notari și adjuncți notariali în Reșinari, Șura mare etc.

15. S'a dat funcționarilor, cari n'au avansat, adause de scumpete.

16. S'a dat vicecomitelui voie, ca să anticipeze pentru familiile rezerviștilor cari stau sub arme în Bosnia, ajutoarele puse în vedere de ministrul de război.

17. Comuna Turnișor face școală de meserii separată de cea din Sibiu.

18. Pentru școala ev. și cea gr.-catolică din Hozman s'au dat subvenții din aloziul comunei.

19. Comuna Dolmány a vândut o realitate la biserica evanghelică.

Celelalte chestii au fost de interes mai secundar. Raportorul.

Parastas.

Parastasul festiv de Duminecă, închinat de cârmăcii Reuniunii române agricole sibieni, amintirii vrednicilor muncitori ai ei de pie memorie: Eugen Brote, fost președinte și membru onorar, Dr. D. P. Barcianu, fost vice-președinte, Dr. Aurel Brote și Dr. Petru Span, foști membri în comitet și Petru Ciora, fost casar și membru onorar, a întrunit în biserica patronată din suburbiul Iosefin, care, de când cu ridicarea măreței catedrale este tot mai puțin căutată de credincioși, un număr însemnat din aceia, cari au ținut să-și împlinească datorita creștinească față de memoria binecuvântată a lor. Sfânta liturgie a fost oficiată cu multă pietate de preotul local I. B. Boiu, asistat de preotul militar Dr. V. Cioban, ear la actul festiv al parastasului a servit P. C. Sa, Dr. E. R. Roșca, Protosinel, director seminarial cu asistența preoților Dr. V. Cioban, I. B. Boiu, și a diaconului Dr. V. Stan, profesor seminarial.

Între asistenți am remarcat pe dna Constanta P. Barcianu, sora profesorului Dr. D. P. Barcianu, în societatea alor doi fii și a două fiice ale răposatului. Surorile și fratele decedaților Eugen și Dr. Aurel Brote: dnele Dr. Marienescu, Dr. Sandeanu, dsoara Sabina Brote și Liviu Brote cu dna, ear pe membrii familiei lui Eugen Brote i-a reprezentat ful mai mare al lui, Ionel, student în Brașov.

Reuniunea agricolă a fost reprezentată prin doii Pant. Lucuța, presid., Ion Chirea vice prez., Petru Drăgh ts, protopretor, ambii d n Săliște, Dr. V. Stan, T. Popovici, R. Simu, Nicolae Iosif, Andrei Teodor, membri în comitet, Vic. Tordășianu, secretar, prin membrii Reuniunii Ion Droc, protopresbiter emer., Paul Munteanu, c. și r. colonel penz., Dr. Ion Mateiu, corăferent școlar, Nic. Bratu, propr., „Foaiet Poporului” și alții. Corpul profesoral al seminarului „Andreian”, în afară din cei amintiți, a mai fost reprezentat prin Dr. Silviu Dragomir și Dr. Pavel Roșca, profesori.

Atât la sf. liturgie, cât și la parastas cântările le-a executat cu multă precizie bravul cor bisericesc al Reuniunii meseriașilor sibieni, condus de dirigentul său Candid Popa, învățător la școala de aplicație de pe lângă seminarul „Andreian”. Neconsolatul.

Problema reunirii creștinilor.

— Odinioară și acum. —

De Tr. Scorobăț.
(Urmare).

În privința acelor puncte, cari constituie diferențele dogmatice între bisericile apostolice de răsărit și biserica apostolică a Romei, noi serbătorește declarăm, că deși unele din aceste puncte constituie o deosebire esențială între aceste biserici, totuși unele puncte fără îndoială se razimă mai mult pe o interpretare greșită de cele două. Nici una nu va denega posibilitatea delatării neînțelegerii în privința aceasta și a restaurării unității față de altele, pe baza sfintei scripturi și a doctrinei sfinte sobornicești. E incontestabil, că pe o astfel de bază mult dorita unire a bisericilor se va înfăptui cu siguranță.

Noi credem și propoveduim, că Isus Cristos însuși a instituit în biserica sa un colegiu apostolic, pentru păzirea poporului creștinesc, și că sf. Petru a fost unul dintre șefii acestui colegiu. Noi recunoaștem împreună cu Gregoriu cel Mare, Papa dela

Bună ar fi de citit în școalele populare. Poezia „Fluturii” descrie prietnii copiilor în timpul primăverii.

Nr. 25. Bătălia dela Călugăreni. Fragment istoric de C. Aricescu. Clopotul. Traducere de I. Popovici.

După descrierea celor mai de frunte viteji ai oștirii române, conduse de Mihaiu Viteazul, el spune soldaților, cu cine vor avea să lupte și-i asigură de izbândă, pe care o va trimite bunul Dumnezeu. La acest cuvinte oastea întreagă resună: „Să murim ca brații, cu arma în mână!” Mihaiu încetează lupta și învinge pe Turci.

II. O văduvă are 5 copii, pe cari îi susține cu bucatele de pe o singură holdă și cu laptele singurei vaci, care o avea. Într'un an pământul n'a rodit și o singură vacă s'a prăpădit. Ea la aceasta nu despezează, ci mereu se roagă la Dumnezeu, în care avea mare încredere. Un om bogat o ajută și o scapă de mizerie.

Fragmentul istoric e mai potrivit pentru elevii școalelor primare, istorioara morală însă cu încrederea în Dumnezeu și facerea de bine, pentru școala populară.

Nr. 26. Sandra. Legendă populară de I. Dolaga. Stejarul și cornul. Poezie de V. Alecsandri.

În legendă se descrie vitejia lui Codreanu în lupta Rorânilor cu Tătarii și dragostea lui cu Sandra, fiica satului. Pentru școlari nu e potrivită. Poezia de conținut

patriotic însă da, căci reiese din ea iubirea de patrie.

Nr. 27. Anghelul fecior de împărat. Poveste de D. Dogariu.

Trăia în vremile de demult un împărat, foarte bogat, care avea în curtea sa și o fantă, din care izvora lapte, și din carea originea avea voa a lui. Moare acest împărat și fiul său Anghelul ajunge pe mâna unui tată mașter, care nu mai dă voa la nimeni a lua lapte din fantă. Un om care îndrăznește a lua, e prins și legat, dar Anghelul îl sloboade fiindu-i milă de el. Din cauza aceasta fiind alungat dela casa părintească, ia lumea în cap și se bagă slugă la alt împărat. După moartea tatălui mașter însă ajunge el domnitor.

Ea e bună chiar și pentru elevii de toate zilele, nu numai pentru cei de repetiție.

Nr. 28. Îndreptarea școlarului stricat. Istorioară morală de N. Boiu.

Un tânăr, dăruit de Dumnezeu cu toate darurile cari fericesc pe om, — neascultând de tatăl său — și-a petrecut tot timpul tinereții în lenevie și desfratare așa, încât averea ereditată dela părinți a prădat-o și pe lângă aceasta și sănătatea și-a ruinat. Într-o noapte are un vis, în care vede pe tatăl său și mamă-sa supărați, pentru ticăloșiile lui, vede amicii săi, ca oamenii cei mai fericiti, iar pe sine cerșind dela aceștia. La spatele lui i se pare a fi nește copii jucându-se în țărână și dorește să mai fie și el odată copil. În-

tr-aceasta se deșteaptă și vede, că toate acestea le-a vădit numai. Se căește de cele făcute și fâgăduiește Părintelui cerese, că se va îndrepta.

Istorioara aceasta, în care se văd urmările neascultării de părinți, asemenea și întorcerea celui păcătos la bine, deosebimenea e potrivită pentru școlari.

Nr. 29. Copila de omenie. Roata norocului. Marcu și Turcu. Legendă de M. Pompițiu.

I. Un domn bătrân, care se preumbla pe stradele Brașovului, vede o fetiță, care plângând își caută banii perduți prin pietri. La bătrân i se face milă de ea, și mângăindu-o îi dă el banii perduți. Nu trece mult dela despărțire și fata găsiind banii perduți, fuge iute după bătrân și-i dă banii îndărăt. Bătrânul pătruns acum până la inimă de bunătatea fetei, o cinsteste cu un galben. La început fetea refuză a primi galbenul, la stăruința bătrânului însă îl primește cu cuvintele: „Ce bucurie îi voi face mamei mele!” La această bătrânul adaugă: „De sigur nu mai mare decât aceea, pe care mi-ai făcut-o mie!”

II. Sesostre, regele Egiptului, un domnitor puternic, avea obiceiul, ca pe regii învinși să-i pună să tragă la car, în loc de boi și de cai. Într'un rând cucerind câteva țări, puse 4 regi să tragă la carul de triumf. Unul din regi, om bătrân, vrednic de toată cinstea, se uita mereu la roata carului,

lângă care era legat. Sesostre văzând aceasta, dă ordin să oprească ca carul, și întrebă pe bătrânul rege, ce e cauza, de se uita mereu la roata de lângă el. Acesta răspunde: „Așa se întoarce și soarta omului, ca această roată!” Cuvintele acestea pătrund adânc în inima lui Sesostre și cugetând, că și lui i se va întoarce cândva soarta spre rău, dă poruncă, să deslege pe regi dela car, și de aci înainte nu mai puse oameni la car.

III. Voinicul Marcu își petrecea lângă Nistru cu un Turc. Marcu adoarme și Turcul șiret ceareă să-i taie capul. Suga lui Marcu îl deșteaptă, iar Marcu previne pe Turc cu o lovitură de paloș.

Nr. 29 încă e destul de potrivit pentru școlari, întrucât e de conținut moral, iar legenda de conținut istoric.

Nr. 30. Sentinela română. Poezie de Alecsandri.

Poezie aceasta, în care năvălirea popoarelor și apărarea pământului moștenit dela Români, din partea Românilor, se descrie într'un chip de tot frumos, e patriotică și poate foarte mult desvolta iubirea față de neamul nostru, care cu toată vîrșia timpului se mai susține și astăzi, conform proverbului: „Apa trece, pietrele rămân”.

Porcești, în 26 Iulie 1912.

Andrei Gălea
inv.-diacon.

Roma, că sf. Petru a întemeiat trei scaune principale în biserică, cari mai târziu s'au numit scaune apostolice anume: Antiochia, Alexandria și Roma, și că aceste scaune sunt în demnitate unul și același. Biserica de Ierusalim și primi onoare și rangul dintâiu prin faptul, că ea e cetatea sfântă, în care Domnul a trăit și a murit, în care Duhul sfânt s'a pogorât peste apostoli, și în care s'a inaugurat biserica creștină.

Noi credem și întocmai propovăduim că Domnul nostru, când a vorbit despre autoritatea apostolică instituită în mod divin în biserică sa, a zis: „Stăpânitorii neamurilor iubesc a stăpâni și a le conduce pe ele dar între voi să nu fie așa, voi, toți sunteți frați, și cel, ce e întâiu între voi să fie tuturor slugă”. Cu aceste cuvinte Domnul a arătat felul, cum să-și exerciteze puterea lor cei ce stau în fruntea lui ricii și cum să-și împlinească poruncile lui.

Cu privire la adausul *Filioque* din credev, ar fi fost mai bine dacă apusenii n'ar fi făcut nici o schimbare în simbolul credinței, care e comună apusului și răsăritului, fără de a consulta și bisericile orientale și cu autoritatea unui sinod ecumenic care ar fi reprezentat ambele biserici. Unii papi precum a fost Ioan VIII și Leo III s'au exprimat în contra adausului care s'a făcut fără autoritatea unui sinod ecumenic. Această clauzulă au fost cauza desbinării în biserică și a dat anză controversei dogmatice despre purcederea duhului sfânt, care dispută în nici un caz n'a fost întru priința bisericii. Biserica apuseană susține doctrina despre purgatoriu, care o respinge biserica orientală. Această contradicție izvorește din deosebirea în noțiunea ispășeniei canonice care se impune credinciosului care și-a mărțurisit păcatele. Occidentali o consideră ca o satisfacție espiatoare care trebuie complet săvârșită înainte sau după moarte. Orientalii o consideră numai ca un mijloc pentru a nu mai cădea de nou în păcat. Dacă ambele biserici ar conveni în spirit de pace și ar intra într-o examinare nepărțitoare a acestei chestiuni cu iubire de Dumnezeu și cu dorința sinceră de reunire, de sigur ar ajunge la o înțelegere și s'ar deslega spre deplină mulțămire a ambelor părți, expunându-se adevărul astfel precum ni s'a descoperit prin cuvântul divin și învățătura părinților vechi.

Același lucru se poate spune despre chestia fericirii celor binecuvântați și osândă celor osândiți. Aceste controverse s'ar putea bine delătura; sfânta noastră biserică crede întocmai în învățătura părinților vechi, și adevărat sufletele celor binecuvântați gustă fericirea de care sunt vrednici. Aceasta însă că condiția sufletelor dela depărtare și până la județul din urmă este individuală, rezervată hotărârii județului ultim. Cei nevinovați sunt fericiti în conștiința nevinovației lor, cei osândiți în aceea a păcatelor lor. Biserica precum se știe nu admite că ea poate determina pe Dumnezeu să schimbe hotărârea odată dată, sau să micșoreze pedeapsa odată determinată de acea sentință. După aceste explicații noi trebuie să recunoaștem, că credința orientalilor și a apusenilor a fost odată una și schimbarile s'au făcut după aceea, dar noi dorim fierbinte ca toate contradicțiile eventuale și mai importante să fie delaturate și orientul și occidentul să se împreune la unitatea veche în aceeași credință și iubire, și unul altuia să-și erte greșelile, aducându-ne aminte de cuvântul Domnului: „În aceasta vor cunoaște oamenii că sunteți învățacei mei, dacă vă veți iubi unul pe altul”.

Trebuie să fie clar tuturor că renouirea unității dintre biserici trebuie să aibă de bază păstrarea completă a tuturor drepturilor și privilegiilor lor respective. Fiecare biserică să-și pastreze toate drepturile și autonomia, care i-a aparținut în anticitate precum acestea au fost decretate de sinoadele ecumenice, în special de cel dela Nicea în anul 325.

Aceste îndemnuri le adresăm întregii biserici creștine, în nădejdea că vor împina în inimile tuturor credincioșilor un ecou de sinceră simpatie. Facând aceasta ne-am împlinit datoria frățească și am delaturat toate răspunderile pentru desbinările dintre creștini.

Dumnezeu e dătorul păcii.

Gerassimos Messara

Arhiepiscop și Mitropolit de Beirut, Siria.

Sanctitatea Sa Patriarhul de Constantinopol, *Ioachim*, prezentându-ne acest apel și cetindu-l a zis:

„În scopul de a realiza reunirea bisericilor, cel dintâiu lucru necesar e stăpânirea fanatismului din amândouă părțile din ost și din vest. Al doilea, examinarea drepturilor și privilegiilor respective, și fiecare să recunoască punctele de vedere particulare și poziția fiecăruia. Al treilea, — după ce acestea s'au aranjat, iar nu înainte, să se ia în considerare deosebiri dogmatice; însă dogmele nu sunt pricina principală a desbinărilor, pentru-că ele nu sunt pedeci de nedelaturat în acțiunea reunirii. Interesele

politice și politica sunt primele cauze ale desbinărilor, noastre religioase. — (După o revistă engleză din 15 Aprilie 1912)

Se știe că apelul acesta creștinesc a trezit glasuri inimioase din biserica apuseană, dar considerațiile leale ale prințului Max au fost înăbușite.

Cu mult mai norocoase sunt legăturile bisericii ortodoxe cu anglicanii.

Patriarhul Constantin V instituieste un comitet, care să trateze problema reuniunii cu Anglicanii și prin secretarul patriarhului, actualul Mitropolit *Crisostom* de Smirna; din 1908 a fost președintele acelui comitet.

Profesorul de teologie Lampakis din Atena face propagandă întinsă în favorul acestei reuniuni.

Iar ca să se cunoască în liniiamente generale intențiile și activitatea uniunii anglo-ortodoxe, încheiem cu publicarea unui extras din Raportul ultim al acestei societăți, întocmit de secretarul general Rev. Fyves-Clinton din care ocazional vom scoate și alte detalii de interes.

(Va urma).

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători. „Înălțarea Domnului”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea luni la orele obicinuile.

Inaugurare. Duminecă s'a inaugurat la Peatra Neamtu statua marelui român *Mihai Cogălniceanu*, care și-a consacrat viața pentru progresul neamului și al țării.

Jubileu împăratului. Festivitățile din Berlin, cu prilejul jubileului de 25 ani de domnie a împăratului Wilhelm, se încep în 15 Iunie. Sărbarea de căpetenie este în 16 Iunie, când împăratul va primi felicitările principilor din confederațiunea germană. Seara se dă o masă festivă la palat și o reprezentație de gală la operă.

Primire de elevi în școala ces. și reg. de cadeți. Pe anul prim la școala ces. și reg. de cadeți (infanterie) din Sibiu se primesc cu începerea anului școlar 1913/1914 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 50 tineri, fizicește apti, cari cu 1 Septemvrie anul curent au împlinit 14 ani, dar nu au trecut peste etatea 17 ani, simțesc în dânsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvit cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire, cari totodată cuprind și forma rugării, se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă a sumei de 60 fil. la școala de cadeți. Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la comanda școlii, imediat după primirea testimoniuului de finea anului școlar curent, dar cel mult până în 8 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vreun examen de emendare, atunci trebuie să trimită un atestat interimar. Cererile necomplete, cari să înaintează tocmai la termenul ultim, adică 10 Iulie st. n., au mai pot fi luate în considerațiune. E de observat, că cereri, cari intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sunt a se înainta necondiționat ministerului reg. ungar de hovezi pentru apărarea țării, până la termenul hotărât, publicat în foaia oficioasă „Rendeleti közlöny”.

Grijiți de muzee. Făptuitori necunoscuți au pătruns în muzeul comitatului dela Alba regală și au furat monete vechi în valoare de o mie de coroane. Se pare că este fapta unei bande organizate, care operează de mult timp în diferite locuri.

Ziar german în Paris. Un ziar cotidian german, sub titlul *Pariser Presse*, a apărut săptămâna trecută în capitala franceză. Pană acum Parisul n'avea decât un singur ziar nemțesc, cu toate că în orașul acesta locuiesc statornic douăzeci de mii de cetățeni din imperiul german.

Divorț. Din Bruxela se anunță, că arhiducea *Maria Dorothea*, fiica răposatului arhiduce Iosif, se desparte de soțul său principelul *Filip* de Orleans, pretendent al tronului francez. Soții princieri au trăit împreună 17 ani.

Expediție austriacă la polul sudic. Sub președinția contelui Wilczek s'a constituit un comitet austriac pentru explorarea ținuturilor polare dela sud. Scopul expediției este a statorni: oare America sudică stă sau nu în legătura cu polul de sud? Conducătorul expediției, care va costa 600 mii de coroane, este geologul *Felix König*. Călătoria se va face pe vaporul polar *Deutschland*, care a mai făcut un asemenea drum.

Școala civilă de fete a „Asociațiunii” din Sibiu sârbează Duminecă în 8 Iunie n. a. c. la 11 ore a. m. în sala festivă a școlii jubileu de 25 de activitate școlară a directorului *Dr. Vasile Bologa*.

Congresul librarilor editori. Duminecă s'a deschis în Budapesta, sub patronatul arhiducelui Iosif, congresul internațional al librarilor editori. Primul congres s'a intrunit nainte cu 17 ani. În 1896, la Paris. Ultimul s'a ținut în Amsterdam în 1910. — Pentru congresul dela Budapesta a apărut în limba germană un studiu istoric despre dezvoltarea librăriilor în Ungaria. — Amintim, ca împrejurare interesantă, că ziarul sovunist *Budapesti Hirlop*, în numărul de Duminecă, salută în fruntea foii congresul editorilor, publicând un articol în nu mai puțin de cinci limbi: urgurește, franțuzește, nemțeste, italienește și englezește. Să fie într'un ceas bun această europenizare!

Din Turin la Roma și îndărăt. Aviatorul francez *Perreyon* a sburat Vineri din Turin la Roma și de acolo îndărăt la Turin. A plecat dimineața la orele 5 pe un monoplan Blériot; la orele 6 s'a coborât în Piza pentru a lua benzină. La 10 și-a urmat călătoria dealungul țărmlui mării, și la 11½ a sosit în Roma. După amiază, la orele 3 s'a înălțat din nou cu aparatul, și seara la 9 a ajuns în Turin, unde a fost primit în triumf. Drumul făcut de *Perreyon* este cam de o mie de kilometri.

Ziua florilor. În folosul așezămintelor culturale și filantropice săsești din Sibiu se va organiza în anul acesta, ca și în anii precedenți, așa numita ziua a florilor. Sărbarea se va ținea, în caz de timp favorabil, acum Duminecă în 8 Iunie n.

Cercul Picardi. De câteva zile și-a început reprezentațiile în Sibiu cunoscutul circ de varietăți *Picardi*. Societatea consistă din artiști și artiște de prima clasă: acrobați, jucătoare pe funie, pe globuri, ventrilozi și clovni muzicali. Dumineca se dau două mari reprezentații, ear în zile de lucru o reprezentație la 8 și un sfert seara. Cercul este instalat în Piața gării, lângă panoptic. Alte amănunte se pot ceti pe placate.

Avecea familiei Welf. Familia *Welf*, din care își trage originea tinărul ginere al împăratului german *Wilhelm*, este una din familiile cele mai avute. Avecea sa este prețuită la câteva sute de milioane. Pământuri uriașe, acoperite de lanuri și păduri, formează proprietatea ei. Mai are o mulțime de castele, vile și alte clădiri, în numeroase orașe. Regele *George* al V-lea din Hannovera, cum se știe, a fost despoiat de tron, averile i s'au confiscat. Regele exilat însă a izbutit să-și păstreze 30 de milioane de mărci în număr și efecte engleze. Familia a chivernisit cât se poate de bine milioanele. Mai târziu și-a recăpătat proprietățile pierdute și a devenit o bogată familie princiară a Europei.

Mire de 106 ani. Un bătrân musulman din Constantinopol, aga *Iussuf*, s'a prezentat la un imam, ca să-l căsătorească. Mirele are o vârstă de 106 ani, e înalt, osos, puțin cam adus de spate și foarte sănătos. N'a fumat și n'a consumat alcool niciodată. A mai avut patru soți, dar au murit. Mireasa actuală a lui *Iussuf* este o văduvă de 42 de ani, frumusețică și bine conservată.

Teatru român în Sibiu. La Reuniunea meseriașilor români sibieni, se urmează cu mult zel probele pentru o reprezentațiune teatrală, ce se va da Duminecă 9/22 Iunie c. în teatrul orașenesc. Se vor juca piesele „*Ovidiu Șicană*”, farză localizată de I. Basarabescu și „*O șezătoare la țară*” de C. Luncan și G. Mugur. Venitul curat e destinat la acoperirea cheltuelilor cu procurarea muzicalilor orhestrei Reuniunii.

La legatul Dr. Ion Borcia pentru ajutorarea copiilor din Săliște, aplicați la meserii, al Fondului episcopul *Nicolae Popea* pentru masa învățăcelilor meseriași, au mai dăruit: *Alexandru Vlad* paroh (Mag), soția sa *Eufemia* n. *Pipoș* și fiul lor *Camil* sodai fotograf, 50 bani; dsoarele *Dorica* *Stefan* și *Marioara* *Negrila*, câte 20 bani; *Lucreția* *Moga*, 40 bani; *Eugenia* *M. Imbăruș*, 30 bani; *Delia* *Olariu*, profesoară de muzică 1 cor., *Romul* *Perian*, funcționar esacotal, 60 bani; *Ioan* *Bercan*, adm. prot. (Cohalm) și copiii săi *Melania* în a IV civ., *Fabiu* în I gimn. (Brașov) și *Dragoș* în a IV elementară, 1 cor., *Petru* *Simion*, conducătorul libr. arhid. 30 bani, și *Avram* *Păcurariu* protopresbiter (Mercurea) 1 cor. Starea legatului coroane 1362.67. Pentru primos aduce calde mulțumite, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”: *Vic. Tordășianu*, prezident.

Concert în Cernatu. Inteligența română din Săcele va da Joi în 23 Maiu st. v. (5 Iunie n. Sărb. Înălțării Domnului) un concert urmat de dans în sala „Hotelului Internațional” din Cernatu. Începutul precis la 8 ore seara.

Orele de oficiu la direcțiunea de finanțe din Sibiu sunt, cu începere din 4 Iunie n. c. în zilele de lucru dela 7 până la 1, iar în Dumineci și sărbători dela 9 până la 12.

Războiul dela Plevna-Grivița. Direcțiunea Bioscopului *Apollo* din loc va reprezenta în timpul cel mai apropiat interesantul film al războiului turco-ruso-român dela Plevna-Grivița, un op măiestru și grandios al cinematografului. Prelucrarea filmului a fost posibilă prin împrejurarea, că guvernul român a pus la dispoziție obiectele de războiu, armele, reliquiile originale istorice și o diviziune escelentă a armatei românești, împreună cu artiști teatrului național. Reprezentarea cere timp de 2 ore. Acest film s'a prezentat aproape în toate orașele țării noastre cu ținuturi românești. Fiind vorba de vitejii români, cari prin luptă eroică au câștigat României independența, indemnăm publicul român să nu scape această ocaziune rară și înălțătoare. Reprezentațiunile, dupăcum suntem informați, se vor da în 9, 10, 11 și 12 Iunie st. n. a. c.

Mulțămită. Pentru zidirea sfintei mănăstiri dela „Izvorul Miron” au mai intrat la subsemnatul până astăzi următoarele daruri benevoles și anume: Dela comuna bisericească *Galșa* colectat prin preotul *Aurel Părvu* 2 cor. 80 fileri, dela comuna bis: *Căpruța* colectat prin preotul *Dimitrie Maci* 15 cor. 44 fil., dela comuna bis: *Loman* colectat de *Petru Cucuian* 23 cor., dela comuna bis: *Groș* colectat prin preotul *Ioanichie* *Bucur* 10 cor., dela comuna bis: *Românești* colectat prin preotul *Teodor Baianț*, 13 cor. 90 fil., dela un evlavios preot 420 cor., dela *Vasile Olariu* din *Cliciova* 5 cor. 30 fil., *Solomon* și *Valeriu Balintoni* din *Gladna-română* 10 cor., comuna bis: *Foeni* colectat prin preotul *Nicolae Popa* 20 cor. 10 fil. Primească maritimii donatori pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămiri pentru acest binevoitor sprijin. În considerarea că zidirea (deocamdată a bisericii) în curând va fi terminată și că la ziua sf. *Proroc Ilie* a. c. se va săvârși sfîntirea acestui lăcaș *Dumnezeesc*, rog pe toți *Prea on. Domni* și în *Cristos* frați protopresbiteri și preoți, cari au primit liste de colectare, să binevoiască a încheia colecta, și banii incurși a-i trimite la subsemnatul. *Făget*, în 15 Maiu 1913. *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Cărți și reviste.

Biserica Ortodoxă Română, revistă eclesiastică, nr. 1 din Aprilie 1913 cuprinde: Devotament și abnegație, de *Boroianu*. Câteva cuvinte asupra Apostolului *Pavel*. Cultul mozaic, de *B. Mangăru*. Competența consistorului spiritual. Congresul profesorilor de științe religioase, de *C. Nazarie*. Mijloacele de cultivare a sentimentului moral în popor, de *C. I. Pavel*. *Erbiceanu*. *Spiru Haret*. *Donăniuni*. Supliment.

Pedagogia școlii de copii mici. A apărut: de *Sevasta Dimitriu*, conducătoarea grădinei de copii *Nr. 1* (Ghencea), *București* — cartea-utilă: *Pedagogia școlii de copii mici. Teorie și practică*. E întâia carte românească care se ocupă cu pedagogia grădini de copii Prețul 2 lei. Se procură dela autorul.

Luceafărul, revistă pentru literatură, artă și știință, Nr. 10, 1913 a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: *A. Esca*, Măntuirea școalelor și băncile. *I. U. Soriceu*, Și nu mai vii (poezie). *Em. Garleanu*, Așa o poveste! *Victor Eftimiu*, Când noi vom dormi în morminte (poezie). *Vasile Conta*, Cugetări și poezii postume. *Maria Cuntan*, Gânduri străine (poezie). *Al. Cazaban*, Amintire neplăcută. *T. Murășanu*, Strofe (poezie) *Ion Iosif* *Chiopul*, *Românii* din *America*. *I. Agărbiceanu*, *Arhanghelii* (roman). *Dr. I. B. Turneul* *Mărcuș-Crișan-Băilă*. Dări de seamă: *Oct. C. Tăslăuanu*, *Bucura Dumbravă*; *Pandurul*. *E. Lovinescu*; *Aripa Morții*. *R. Dr. O. Ghibu*; *I. Anuar pedagogic*. *Cronici*: * * *: *Sinoadele eparhiale*. *I. Borvanu*; *Concertele bucureștene*: concertul *Castaldi*. *Senin*: *Starea școalelor confesionale* din *Bihor*. *Insemnări*: *Conflictul romano-bulgar*. *Congresul femeilor*. *Eneida*. *Viitorul social*. *Copiii*. *Concert în Sibiu*. *Speicuri*. — Pentru fondul ziaristilor. — *Bibliografie*. *Ilustrațiuni*: *N. Mantu*: *Un câine*. *Rodica Gr. Maniu*: *La secerat*. *I. Al. Steriadi*: *Geamie din Cerna-Vodă*. *Vasile Conta*. *Ștefan Mărcuș*. *Ionel Crișan*. *Actorul Băilă*.

Nr. 2213/1913.

(119) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului sistemizat de notar al treilea și vacantul post de viconotar în comuna Polyán, cercul Szerdahely, comitatul Szeben, prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la aceste posturi, dotate cu 1600 coroane, respective cu 1000 coroane, salar anual, să-și înainteze recursurile instruite conform § 6 art. I. din 1883, respective §-3 art XX din 1900, cu atestatele despre serviciile de până acum, subsemnatului oficiu pretorial, până la 21 Iunie 1913.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat. — Ziua de alegere se va defige ulterior.

Szerdahely, la 28 Maiu 1913.

Primpretorul cercual:

Dr. Bruckner.

Nr. 312/1913.

(115) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Bandul de câmpie**, devenită vacantă prin trecerea din viață a parohului Zacharie Oprea, pe baza ordinului consistorial din 26 Martie a. c. Nr. 3309 Bis, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat și specificate în protocolul comitetului parohial luat la 5/18 Maiu a. c.

Se notifică, cumcă Bandul de câmpie este comună mare, are oficiu pretorial și medic în loc, cale ferată, târg de săptămână în fiecare Sâmbătă, școală de stat cu 6 puteri didactice.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții după prealabila în-cunoștiințare a protopresbiterului se vor prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare la biserică pentru a cânta și predica, respective a celebra.

Murăș-Oșorhei, la 11/21 Maiu 1913.

Oficiul protopresbiterial gr. or. în con-telegere cu comitetul parohial.

Stefan Russu
protopop.

De închiriat un

local de prăvălie

cu două odăi de locuit, culină și magazin, pivniță etc. în strada sării — Salzgasse Nr. 23. (121) 1—3

Mare ocaziune de Sfintele Rusalii

la

Vasilie Ban,

mare magazin de ghetete la „Cisma mare roșie”

SIBIIU strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7 SIBIIU

și

filiala „Emir”, strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 16

cu prețuri ieftine.

Prețurile:

Ghete de copii Chevreaux și Box ori Kalv, Nr. 20—25 = K 3—4
Ghete de copii „ „ „ „ „ 26—28 = „ 4—5
Ghete de copii „ „ „ „ „ 29—34 = „ 5—7
Ghete de băieți „ „ „ „ „ 35—39 = „ 7—9
Ghete jum. p. dame „ „ „ „ „ 4—14
Ghete înalte p. dame „ „ „ „ „ 8—14
Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kalv ori wicks „ 7—
Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreaux ori box „ 9 50
Ghete cu nasturi ori Ideal p. bărb. „ „ „ „ „ 10—
Ghete de ale lui Kobrak „ „ „ „ „ 14—
Ghete Oslaria „ „ „ „ „ 12—
Ghete americane „ „ „ „ „ 13—
Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi „ 16—
Ghete de piele de Antilope p. bărb. în toate colorile „ 20—

Mare asortiment în

ghete de vară sure din piele de cerb cu șireturi întregi și jumătăți pentru dame, bărbați și copii cu pețurile cumpărării de cor. 5-50, 7-50, 9-50 și 12-50.

Principiul meu e: câștig puțin — și învârtire mare!
In zile de sărbătoare și Duminicile am înainte de ameză până la 10 oare deschis. (89) 15—

Vila Cosma **Călimănești**

situată aproape de sursa „Căciulata”, renumită pentru: afecțiuni artrice, reumatism, morburii de rinichi, etc. etc.

Din orice parte a Vilei vederi splendide spre munți, valea Oltului, Cozea.

Climă domoală și constantă; lipsită de curenti, de praf și de umezeală; foarte acomodată ca loc climateric.

Vila nouă înzestrată cu tot confortul modern. Majoritatea camerelor cu terasă, parchet și lumină electrică. Conduct de apă în fiecare cameră; băi calde și dușuri.

Camere pentru turiști.

Masa numai table d'hote. Se ține în special samă de regimul necesar pentru cura de apă de Căciulata. Se prepară tot cu unt proaspăt.

[48] 5—6

Informații se pot primi dela:

Administrația Vila Cosma, Călimănești.

Circul Coloseum Picardi.

Pe piața gării, lângă
Panopticum în grădină.

Intreprindere de prima clasă. Arangeament modern cu loge.

Atracțiuni mondiale.

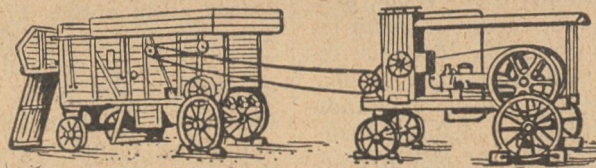
Zilnic mare reprezentațiune.

Duminica și în sărbători, câte 2 reprezentațiuni.

(118) 2—2

„AGRICOLA”, întreprindere de mașini agricole și motoare
BUDAPEST, V. Kóráll-utca 9.

Cee bun e și ieftin!

Cee bun e și ieftin!

Motoare de oleu brut originale suede și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale. Locomobile de benzin și oleu brut pentru garnituri de treierat, cari funcționează în toată țara spre deplina îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

Prețuri moderate. Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

(100)

5—12

Correspondență românească.

Requisite de scris se pot procura dela **Librăria arhidiecezană**

GHETELE TURUL

sunt și rămân prin permanentă
progresare la cel mai înalt nivel.

Fabrica de ghetete TURUL societate pe acții

e cea mai mare fabrică de ghetete a monarhiei.

Se vând în **SIBIIU**

Strada Cisnădiei Nr. 20.

20,000 păr. producțiune săptămânală.

Cataloguri gra-tis și franco.

130 locuri de vânzare în țară și străinătate.

(86) 6—10